

Končno poročilo projekta Opazovalci

Maria José Magalhães & Cátia Pontedeira

2018

BYSTANDERS project was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020).
The contents of this report are the sole responsibility of Team of the Bystanders' Project and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.

Kazalo

Uvod	3
1. Glavni cilji projekta	3
2. Kratak opis izvedenih dejavnosti	4
3. Ključni rezultati projekta Opazovalci	5
4. Vplivna ciljne skupine in trajnost projekta	8
5. Evropska dodana vrednost	11
6. Razširjanje in vključevanje enakosti spolov	13

Uvod

Spolno nadlegovanje (SN) je bilo označeno kot najpogostejša oblika nasilja nad ženskami in deklicami (FRA 2014) in priznано kot razširjena oblika nasilnega seksizma in mizoginije do mladostnikov, ki povzroča škodo v telesnem, psihološkem, spolnem in socialnem razvoju. Poleg tega je SN v Istanbulski konvenciji (2014) prepoznano kot pomembna oblika nasilja nad ženskami in dekleti.

Projekt »Opazovalci: razvijanje odziva opazovalcev na spolno nadlegovanje med mladimi« je spodbujal aktiviranje mladih z namenom ustvarjanja družbenih sprememb v kulturi strpnosti do nasilja nad ženskami in dekleti.

V tem poročilu opisujemo glavne dejavnosti in rezultate projekta za evalvacijo, pa tudi za razmislek o tem, kaj je bilo in lahko učinkovito pri spreminjanju kulturne podlage nasilja nad ženskami in dekleti. Najprej predstavimo glavne cilje projekta s kratkim opisom izvedenih dejavnosti. V nadaljevanju opišemo ključne rezultate, dosežene z delom skupin iz štirih držav. Tretjič, predstavljamo dolgoročni vpliv izvedbe projekta na ciljne skupine. Projekt je bil razvit v 4 evropskih državah: na Portugalskem, Malti, v Sloveniji in Veliki Britaniji.

1. Glavni cilji projekta

Glavni cilji projekta "Opazovalci: razvijanje odziva opazovalcev na spolno nadlegovanje med mladimi" so bili:

- povečanje znanja in ozaveščenosti o SN pri učencih in osebju
- razvitje, pilotiranje in izvedba programa usposabljanja za učence in šolsko osebje, ki jim omogoča posredovanje v primeru pojava SN;
- povečati motivacijo udeležencev, da ustavijo SN v srednjih šolah;
- razviti priročnik in materiale, prilagojene vsaki državi;
- razvijati šolske politike in protokole o SN;
- primerjati izvajanje in učinkovitost programa v štirih državah.

2. Kratak opis izvedenih dejavnosti

Vse predvidene dejavnosti so bile izvedene v štirih državah. Številne med njimi so bile ključni za doseganje rezultatov.

Aktivnosti WS1 "Analiza trenutnih pristopov k SN" so bile ključne kot podlaga za oblikovanje programa usposabljanja z mladimi v šolah. Dejavnosti so bile: a) Pregled literature pristopov aktivnih opazovalcev; b) Pregled raziskave politik in praks v vsaki državi; c) Izvedba dveh fokusnih skupin za raziskovanje pogledov in ravnanja dijakov in dijakinj d) sestanek skupine za pripravo programa; in e) razvoj osnutka programa usposabljanja.

Izvedene so bile vse aktivnosti, pridobljeno znanje pa uporabljeno za nadaljnje dejavnosti. Izvedene so bile tudi vse predvidene aktivnosti WS2 „Pilot programa usposabljanja“, kot so: a) sestanek skupine za dokončno oblikovanje osnutkov programov; b) Pilotni programi usposabljanja z učenci in osebjem šole; c) Srečanje skupine za razpravo o rezultatih pilotov; in d) Prilagajanje programov za izvajanje.

Te dejavnosti so bile ključne za pridobitev povratnih informacij za prilagajanje programa izobraževalnim sistemom štirih držav. Ker so štiri države med seboj raznolike in metodologija intervencije temelji na participativni in aktivni pedagogiki, smo prepričani, da se končni program usposabljanja spre/govori lahko uporablja v različnih evropskih državah.

Izvedene so bile tudi vse predvidene aktivnosti WS3 "Izvedba programov in delo s šolami", tako z mladimi kot s šolskim osebjem, kot so: a) izvedba pripravljalnega dela z osebjem; b) izvedba obeh programov v dveh razredih v vsaki šoli; c) pomoč učencem in osebju pri razvoju šolskih politik o SN; d) po treh mesecih evalvacija izvajanje (nadaljnja srečanja z dijaki in dijakinjami in osebjem; e) srečanje skupine za razpravo o rezultatih; in f) Revizija programskega gradiva.

Tudi v WS4 "Refleksija in diseminacija" so bile izvedene vse predvidene dejavnosti: a) Izdelava spletnega mesta in facebook strani; b) ustvarjanje video produkcije in nalaganje v splet; c) pisanje implementacijskih dnevnikov; d) srečanje skupine za razpravo o ugotovitvah in izdelavo primerjalne analize; d) pisanje primerjalne analize; in e)

predstavitev rezultatov na nacionalnih seminarjih v štirih državah.

3. Ključni rezultati projekta Opazovalci

V nadaljevanju opisujemo glavne rezultate posredovanja projekta v štirih državah.

5

- (a) Eden glavnih rezultatov projekta Opazovalci je vse večje znanje in motivacija za zaustavitev in preprečevanje spolnega nadlegovanja (SN) v šolah. Glavni cilj projekta je bil povečati znanje o SN ter povečati motivacijo za zaustavitev in preprečevanje spolnega nadlegovanja v šolah. Ta cilj je bil dosežen v vseh državah in predstavlja pomemben rezultat projekta. V veliki meri smo dosegli tudi povečanje ozaveščenosti in znanja o SN ter o tem, kako ga preprečiti v šolah. V vseh državah je prišlo do bistvenega napredka v zavesti in spreminjanju stališč mladih fantov in deklet. Ta napredek je bil pomembnejši za države, v katerih se doslej niso mnogo ukvarjali z razpravo o spolnem nadlegovanju v šolah. Projekt je vplival na preprečevanje spolnega nadlegovanja v javnosti in na politično razpravo v nekaterih državah. V okviru razpisa za projekte spolnega nadlegovanja je dal bistven prispevek k pripravljenosti za razpravo o eni najbolj razširjenih in normaliziranih oblik spolnega nadlegovanja. V vseh vpletenih državah je prišlo do napredka (zlasti med mladimi) glede prepoznavanja nadlegovanja kot nesprejemljivega v naši družbi.
- (b) Drugi ključni rezultat projekta je program usposabljanja Speak Up / Speak Out: Pomemben rezultat predstavlja oblikovanje programa usposabljanja za posredovanje v šolah Spregovori-Speak Up / Speak Out (<http://www.bystanders.eu/bystanders-programme/>), ki je prilagojen štirim državam. Program Spre/Govori je bil ustvarjen s prispevki vseh partnerjev in pridruženih partnerjev projekta, in temelji na pregledu literature ter preteklih raziskav v državah izvajanja projekta in na izvedbi fokusnih skupin, z mladimi in osebjem v vseh državah. Projektna skupina pripravo programa razume kot pomemben korak v projektu, ki je formiral potek celotnega projekta. Pri pripravi programa so se vsi partnerji zbrali na sestanku v Portu (FPCEUP, Portugalska), da bi lahko bila razprava bolj produktivna. Na tem sestanku so razpravljali o idejah in

potencialnih dejavnostih ter s tehniko možganskih neviht pripravili osnutek programa. Kljub dodatnim težavam, skaterimi so se nekatere države srečevale privstopu v šole, je bilo mogoče projekt umestiti in razviti v vseh štirih državah podobno. Tudi sama izvedba evropskega projekta v štirih državah z enakimi cilji, nalogami in roki predstavlja sama po sebi dosežek. Enotno metodologijo in rezultate je bilo mogoče konkretizirati le zaradi deljenih odgovornosti, predvidenih od samega začetka. Ta porazdelitev odgovornosti med različnimi partnerji in delitev vseh dejavnosti projekta je povečala ozaveščenost sodelujočih projektnih skupin in jih omogočila, da od začetka do konca enakopravno sodelujejo. Kar zadeva metodologijo Spre/Govori - Speak Up / Speak Out usposabljanja, je pomembno poudariti njegove inovativne značilnosti. Prvič, to je bil program, ustvarjen iz dejanskih potreb in idej mladih in šolskega osebja, ki smo jih pridobili prek fokusnih skupin v različnih državah. Fokusne skupine so bile pomembne ne samo za razumevanje njihovega znanja in družbenih predstav o SN, ampak tudi notranjih nasprotij v predstavah mladih. To razumevanje nam je omogočilo, da vključimo „prelomne teme“ za družbene spremembe v vsebino programa. Drugič, ta program uporablja participativno in aktivno metodologijo, kar pomeni, da udeleženci aktivno sodelujejo v procesu in prispevajo k spremembam. To je bilo pomembno, saj aktivna metodologija pomeni, da se morajo dijaki in dijakinje postaviti v situacijo in se odločiti, kaj o neki temi dejansko mislijo. To storijo, ko se kot opazovalci soočijo s situacijo SN. Aktivna metodologija je dejansko osmisli to, česar se dijaki in dijakinje naučijo na delavnicah, to pa bo prispevalo k pripravljenosti na spremembe (kot so dijaki in dijakinje zapisali po izvedbi projekta). Aktivna metodologija je omogočila tudi razgradnjo nekaterih patriarhalnih norm in strpnosti do nasilja nad ženskami, zamajala je normalizacijo nadlegovanja ter prispevala k izgradnji nove kulture. Pristop aktivnega opazovalca, ki ga lahko štejemo tudi za dolgoročno učno pedagoško metodologijo, nasprotuje standardnim pristopom prenosa znanja. Sodelovanje udeležencev je olajšalo proces spreminjanja vedenja in stališč, saj je učenje s pomočjo teh izkušenj omogočilo spodbudo za delovanje v resničnem življenju. Takšna sprememba je kot veliko bolj trajna in vseživljenjska kot spremembe, ki se ustvarijo s preprostim

prenosom znanja.

- (c) Tretji ključni rezultat so proizvedeni priročnik in materiali, ki jih je mogoče prilagoditi evropskim državam in širše: Mednarodna skupina je pripravila priročnik in didaktične vire, vključno z orodjiza ocenjevanje, kot so pred in po vprašalniki ter nadaljnja srečanja, prilagojena štirim državam, ki so na voljo na spletu za nadaljnjo uporabo. Nastale so nekatere inovativne pedagoške dejavnosti, na primer uporaba konceptnih zemljevidov za zbiranje idej mladih in razpravljanje o njih (nato še z njimi in z osebjem posebej). V programu smo sicer pogosteje uporabljali igranje vlog in druge dejavnosti, vendar so bili konceptni zemljevidi inovativna ideja, ki je dosegla močan učinek. V projektu smo tako ustvarili inovativne materiale o spolnem nadlegovanju in intervencijah opazovalcev, ki jih je mogoče preprosto razširjati prek medijev, na primer animacijski video, ki ga je mogoče uporabiti na dogodkih in delavnicah v šolah z mladimi.
- (d) Četrty ključni rezultat je politični vpliv projekta Bystanders: Projekt je imel velik politični vpliv, saj se je intenzivno širil prek družbenih medijev, prek spletnih strani in celo prek drugih oblik medijev (kot so časopisi in televizija). Projekt je zato zmanjševal širjenje spolnega nadlegovanja v javni in politični razpravi v nekaterih državah. Politični vpliv in pomen projekta sta izstopala tudi s sodelovanjem več političnih odločevalcev in predstavnikov držav v dejavnostih. Ministrica za izobraževanje na Malti je sodelovala na nacionalni konferenci na Malti, državni sekretar za državljanstvo in enakost s Portugalske pa tudi na mednarodni konferenci o spolnem nasilju in spolnem nadlegovanju, ki je bila oktobra 2018 organizirana na Portugalskem. Program Speak Up / Speak Out je prispeval tudi k ustvarjanju znanja z izdajo in razširjanjem priročnika z didaktičnimi viri, ravno tako pa tudi z organizacijo več nacionalnih in mednarodnih konferenc ter z udeležbo na drugih dogodkih. Ustna sporočila o rezultatih so bila predstavljena na seminarjih, konferencah in mrežah (vključno z državami in mesti zunaj področja projekta). To delo je omogočilo tudi nadaljnjo javno in politično razpravo v naših štirih državah. Kar zadeva lokalne izobraževalne politike, je projekt v nekaterih državah dosegel zavezo šolskih odborov in lokalnih oblasti, da bodo izvajale politike za preprečevanje spolnega

nasilja in SH v šolah.

- (e) Peti ključni rezultat projekta je primerjalna analiza izvajanja in učinkovitosti programa v štirih državah. Skupina je opravila primerjalno analizo dela projekta, ki jo je mogoče najti na obeh spletnih mestih (<http://www.bystanders.eu/>; https://www.fpce.up.pt/love_fear_power/bystanders/publications.html). Glede na to, da je primerljivost med intervencijskimi dejavnostmi v tako različnih okoliščinah držav omejena, je mednarodna skupina pripravila primerjalno analizo izvajanja v štirih državah, kar je ključni rezultat za nadaljnje raziskave in intervencije z mladimi in šolskim osebjem pri preprečevanju SH v šolah. Kljub raznolikosti šolskih kontekstov med štirimi državami je dosegel projekt Bystanders tudi velik dosežek pri ravnanju z različnimi časovnimi razporedi: šolskimi razporedi in časovnim razporedom ter predlagano časovnico. Izvajanje v šolah je zavzelo večino dela projekta, te ustanove pa imajo posebne koledarje in šolska leta (ki se razlikujejo od države do države). Šolska leta imajo specifičen ritem in obstajajo časi, v katerih ni mogoče izvajati delavnic na šolah zaradi značilnosti šol kot institucij (na primer med ocenjevalnimi obdobji). To je bila ena od omejitev našega interveniranja, saj so bile šole, ko je bil pripravljen pilotni program, na počitnicah. Kljub temu je ekipi uspelo uskladiti vse dejavnosti, predlagane v šolah.

4. Vplivna ciljne skupine in trajnost projekta

Projekt Opazovalci je prispeval zlasti k motiviranju mladih in odraslih, da ukrepajo v okoliščinah opazovalca, skupaj s povečanjem znanja o SN in njegovih posledicah. Prispeval je tudi k politični in javni razpravi o spolnem nadlegovanju ter k ustvarjanju znanja o spolnem nadlegovanju med mladimi.

Ker je bil glavni cilj tega projekta povečati motivacijo navzočih za zaustavitev in preprečevanje spolnega nadlegovanja v šolah, je bil to pomemben dosežek v vseh državah. Opazno je bilo tudi povečanje ozaveščenosti in znanja o SH in kako ga preprečiti v šolah. V vseh državah je bil viden napredek v ozaveščanju in gledanju mladih žensk in moških na ta problem. Ta napredek je bil večji v državah, kjer je v šolah do sedaj obstajala le omejena

razprava o spolnem nadlegovanju. Projekt je zato prispeval k večji javni razpravi o spolnem nadlegovanju v nekaterih državah. V vseh vpletenih državah je prišlo do napredka (zlasti med mladimi) glede prepoznavanja nadlegovanja kot nesprejemljivega v naši družbi.

Program Speak Up / Speak Out je bil na več načinov inovativen. Prvič, nastal je na podlagi potreb in perspektive mladih in osebja, kot je bilo to artikulirano v fokusnih skupinah - obliki koprodukcije. Delali smo ne le z razumevanjem SN, ampak smo vlekli sklepe tudi iz protislovij, ki so jih osvetlile fokusne skupine: te »teme preloma« smo vključili v programska gradiva.

Drugič, intervencija je uporabila participativno in aktivno metodologijo, kar pomeni, da so lahko udeleženci prevzeli odgovornost za proces ustvarjanja sprememb v lastnih šolah. Aktivna metodologija od udeležencev zahteva, da se postavijo v situacijo in se odločijo, kaj mislijo in kaj so pripravljeni storiti glede na neko temo. To počnejo, ko so se kot opazovalci soočijo s situacijo SN. Ko smo jih vprašali, kaj so se naučili na delavnicah, so udeleženci ravno ta vidik številni videli kot opolnomočenje in okrepitev zanimanja za spremembe. Metodologija je omogočala tudi k dekonstrukcijo spolnih norm, ki dopuščajo in normalizirajo nasilje nad ženskami, na osnovi česar si lahko udeleženci predstavljajo ustvarjanje drugačne kulture. Ta aktivni pristop lahko štejemo tudi za dolgoročno pedagoško metodologijo v nasprotju s standardnimi pristopi prenosa znanja. Vključevanje udeležencev v ustvarjanje novega učenja, ki je smiselno njim in njihovim vrstnikom, vpliva na dolgoročneje in trajnejše spremembe v stališčih in vedenju.

Tretjič, nastale so inovativne pedagoške dejavnosti, na primer uporaba konceptnih zemljevidov za zbiranje idej mladih in njihovo razpravljanje o njih. In nenazadnje, ustvarjeni so bili inovativni in preizkušeni materiali o spolnem nadlegovanju in aktivnih intervencijah opazovalcev, ki jih je mogoče preprosto razširjati.

S predhodnimi vprašalniki in povratnimi vprašalniki med delavnicami je bilo mogoče ugotoviti, da imajo vse države pozitivne rezultate glede doseganja ciljev programa. Ti pozitivni rezultati so bili najbolj očitni, ko so se mladi po zasedanjih pogovarjali o tem, da so postali aktivni opazovalci, kar so se naučili v projektu. Spremembe niso bile tako očitne pri osebju, toda glavni poudarek projekta so bili mladi. Nekatere ekipe so tudi ugotovile, da so bili učitelji prezaposleni in niso bili zainteresirani za udeležbo, kar seveda vpliva na

to, kako se lahko na šoli izvajajo dejavnosti. Mnoge skupine dijakov in dijakinj so imele prodorne ideje za šolske politike in spreminjanje odzivov in bi lahko naredili še veliko več, če bi bili učitelji in osebje enako motivirani. Kljub temu se je tema SN v vseh državah po intervenciji umestila v šolski program z različnimi dejavnostmi, nekatere šole pa so začele raziskovati razvoj novih politik.

10

Glede na trajanje šolskega leta smo se soočili z več izzivi, ki jih predstavljajo različno trajanje pouka v šolah in državah ter projektna časovnica. Časovni okvir je zahteval izvajanje v šolah v določenem terminu, koledar terminov in praznikov za šolsko leto pa se je razlikoval od države do države. Poleg tega delo s starejšimi starostnimi skupinami takrat, ko so obdobja ocenjevanja, pomeni, da obstajajo dodatne časovne omejitve, katerim smo morali prilagoditi intervencijske delavnice. Posebna zamuda je nastala, ker je bil pilotni program dokončan tik pred šolskimi poletnimi počitnicami. Kljub temu so pilotne delavnice v treh šolah zaključile vse ekipe.

Speak Up / Speak Out je, kot že rečeno, prispeval k ustvarjanju znanja z izdajo in razširjanjem priročnika z didaktičnimi materiali, s promocijo več nacionalnih in mednarodnih konferenc ter s sodelovanjem na drugih dogodkih.

Ustna sporočila o rezultatih so bila predstavljena na seminarjih, konferencah in mrežah, tudi zunaj mest in držav, v katerih je program potekal. Projekt je imel velik politični vpliv v več državah, saj se je močno razširil prek družbenih medijev, spletnih strani in drugih oblik medijev (časopisov in televizije). Politični vpliv in pomen projekta sta bila jasna tudi zaradi sodelovanja več ključnih političnih odločevalcev in predstavnikov držav v projektnih dejavnostih. Minister za izobraževanje na Malti je sodeloval na nacionalni konferenci Malte, državni sekretar za državljanstvo in enakost s Portugalske pa na mednarodni konferenci o spolnem nasilju in spolnem nadlegovanju, ki je bila organizirana oktobra 2018 na Portugalskem¹.

Glede trajnosti programa je pomembno omeniti, da lahko program Speak Up / Speak Out uporablja vsaka država, revidirani priročnik pa bo na voljo z odprtim dostopom na spletni strani projekta. Njegova mednarodna publika je zagotovljena, saj je bil ustvarjen in

¹ <http://www.bystanders.eu/news-and-dissemination/>

preizkušen v praksi v okoliščinah štirih različnih držav. Didaktična in pedagoška orodja so bila ustvarjena posebej z namenom prilagoditve v različnih jezikih, viri pa so na voljo v oblikah, ki zahtevajo minimalno prilagoditev. Medtem ko je eden od sklepov, da bi bil program učinkovitejši, če bi se namenil dodatni čas za delo z osebjem in dijaki in dijakinjami, je bil njegov vpliv zamejen s prvotnim številom načrtovanih delavnic/srečanj. Kakovost celotnega posredovanja in gradiv je razvidna v interesu akademikov, praktikov in raziskovalcev drugih držav, da ga izvajajo. Skupine so prejele več predlogov za ponovitev programa v drugih državah in v nekaterih izmed njih začele to sodelovanje: na primer, trenutno se v Braziliji izvaja program Speak Up / Speak Out. Pomembno je, da je bilo v vseh šolah zanimanje za več delavnic in srečanj ter več dejavnosti. K projektu so pomembno prispevale tudi same šole. Mladi in osebje v večini držav so sodelovali na nacionalnih konferencah, kar kaže na njihovo vlogo v tem projektu.

Po obdobju financiranja se je ekipa še naprej srečevala prek Skypea, saj načrt po projektu vključuje stalne stike za raziskovanje novih idej in razprav, ki se lahko pojavijo v vsaki državi. Vsi predstavniki in osebje ekip iz različnih držav so vključeni v to temo in motivirani, da še naprej delujejo proti spolnemu nadlegovanju. Na Portugalskem bodo partnerji iskali nova sredstva za razširitev intervencije na druge šole, ki so zainteresirane za sodelovanje v programu Speak Up / Speak Out. V Angliji obstaja mreža učiteljev in trenerjev, prek mreže Feminism in Schools, ki so zainteresirani za uporabo gradiva v drugih šolah, projektni partner pa bo še naprej ponujal intervencijo pri njihovem preprečevanju pri delu šol.

Nenazadnje je ta projekt prispeval k politični in javni razpravi o spolnem nadlegovanju, podal nova znanja o spolnem nadlegovanju v šolah, ustvaril izvedljiv intervencijski model, ki lahko motivira mlade in odrasle, da postanejo aktivni opazovalci.

5. Evropska dodanavrednost

Po vedenju mednarodne ekipe projekta Opazovalci do začetka projekta ni bilo drugih programov (preventiva SN), namenjenih srednješolcem, kar pomeni, da predstavlja program usposabljanja Speak Up / Speak Out dodano vrednost za intervencije evropskih držav na področju preprečevanja SN med mladimi, ki temeljijo na vsešolskem pristopu ter

participativni in aktivni pedagogiki. Vsešolski pristop je bila učinkovita metodologija za razpravo o teh temah z vsemi akterji v izobraževanju. Preventivo je sicer treba osredotočiti na dijake in dijakinje, pri tem pa ne smemo pozabiti, da so vključeni v različna okolja, ki jim lahko dajo nasprotujoča si sporočila. Za preventivne programe, zlasti tiste, ki se ukvarjajo z nasiljem nad ženskami in otroki, je bistveno, da ne vključujejo samo učencev, ampak tudi učitelje, šolsko osebje, starše in druge člane lokalnih skupnosti.

Raziskava in revizija programa, ki je sledila analizi fokusnih skupin za pripravo na delavnice, na katerih so bile skupine enega spola, je bila izrednega pomena za razumevanje družbenih reprezentacij o SN pri dijakih in dijakinjah. Analiza fokusnih skupin je pokazala ne samo notranja protislovja v dojemanju mladih, temveč tudi posebne vidike, na katere bi se lahko osredotočili, da bi spodbudili učinkovitejše spremembe. Po našem mnenju je tudi to dodana vrednost z evropsko razsežnostjo, saj je bila kakovostna raziskovalna metodologija uporabljena v štirih različnih evropskih državah s srednješolci. Kolikor vemo, ne obstaja nobena evropska kvalitativna raziskava družbenih reprezentacij spolnega nadlegovanja pri srednješolcih.

Postopek evalvacije, ki ga je mednarodna skupina uporabila pri izvajanju programa, in sicer s predhodnimi in naknadnimi vprašalniki za dijake, učitelje in drugo osebje, kot tudi zasnovana nadaljnjih srečanj, ravno tako vnašata dodano vrednost za druge evropske države pri ocenjevanju intervencijskih programov za spopadanje s SN in njegovo preprečevanje.

Kot dodano vrednost z evropsko razsežnostjo izpostavljam tudi strategijo diseminacije: predvsem zaradi prispevka projekta k javni razpravi in ozaveščanju javnosti o SN. Strategija je združevala mednarodne in nacionalne konference s sodelovanjem oblikovalcev politik (Portugalska in Malta) in izobraževalnih mrež o preprečevanju nasilja nad ženskami (Združeno kraljestvo), s socialnimi mediji (facebook in spletna mesta), pa tudi povezave z novinarji in televizijskimi in medijskimi strokovnjaki. Ta trojna strategija je bila zelo učinkovita za politični učinek projekta.

6. Razširjanje in vključevanje enakosti spolov

V tem razdelku opisujemo strategijo diseminacije informacij ter dejavnosti in konkretne produkte, ki so nastali, pa tudi, kako smo razvijali temo enakosti spolov kot glavno vprašanje v projektu.

Strategija diseminacije pri partnerjih je združevala mednarodne in nacionalne konference s sodelovanjem oblikovalcev politik (Portugalska in Malta) in izobraževalnih mrež o preprečevanju nasilja nad ženskami (Velika Britanija) s socialnimi mediji (facebook in spletnimi mesti), pa tudi povezave z novinarji, televizijo in mediji profesionalci. Ta trojna strategija je bila zelo učinkovita za politični učinek projekta. Dejavnosti in rezultati so opisani v WS4, ustrezni rezultati pa bodo v dodatku tega poročila.

Ciljne skupine diseminacije, ki jih navajamo v nadaljevanju, so bile vedno izrecno informirane o financerju – ES. To so bile: a) srednješolci; b) učitelji in drugi strokovnjaki; c) oblikovalci politik; d) univerzitetni študenti; e) akademski strokovnjaki / raziskovalci; f) uradna politika; in g) širša javnost.

(a) Srednješolci so bili ena od ciljnih skupin za diseminacijo ter hkrati udeleženci projekta, ki so izvajali diseminacijo. Program Speak Up / Speak Out predvideva organizacijo šolskih dejavnosti s strani razredne skupine, ki sodeluje pri izvajanju programa s podporo učiteljev; te dejavnosti so bile organizirane za vso šolsko populacijo in so se izkazale za zelo učinkovito strategijo za zagotavljanje aktivnega sodelovanja vključenih učencev in doseganja drugih učencev in drugih učiteljev. Na mednarodnih in nacionalnih seminarjih smo dobili zelo pozitivne povratne informacije o tej metodi.

(b) Učitelji in drugi strokovnjaki na področju izobraževanja in socialnega dela so bili usmerjeni tudi v šolske dejavnosti, ki jih organizirajo partnerstva učitelji-učitelji, in so sodelovali na javnih seminarjih projekta. Na primer, v PT se je v enem od mest, kjer se izvaja projekt, izvedel mednarodni seminar in mednarodni seminar; v drugih državah, v MT, Veliki Britaniji in SL, so sodelovali na seminarjih nacionalni strokovnjaki. Primer so denimo seminar „Gaia za preprečevanje nadlegovanja in spolnega nasilja (20. september 2018), seminar Opolnomoči - projekt Braga, v Bragi (19. 10. 2018), Ter seminar Opolnomoči – projekt Porto – nasilje na osnovi spola, v Portu (17. oktober 2018) ;

(c) Tudi oblikovalci politik so bili vključeni v projekt in so bili obveščani o projektu na srečanjih s projektno skupino in na mednarodnem in nacionalnem seminarju, na primer z Malteškim ministrstvom za izobraževanje in portugalskim državnim sekretarjem za državljanstvo in enakost spolov. Oba sta zaprosila za končno poročilo in druge ustrezne javno dostopne dokumente, ki jih je pripravil projekt, vključno s programom za usposabljanje za Spre/Govori, ki jim bo poslan.

14

- (d) Projektne teme so bile diseminirane tudi med študenti na univerzi, kot sledi:
- En razred 3 ure magistrskega študija na FPCEUP - Fakulteta za psihologijo in izobraževalne vede, UP, PT
 - en razred 3 ure na magisteriju iz kriminologije, ISMAI, University Institute of Maia, PT;
 - Enourno predavanje o preprečevanju spolnega nasilja v našem programu MA-ja in
 - zlorabe žensk, Velika Britanija;
 - Enourni pouk, vključno z razpravo o Konceptnih zemljevidih na modulu za raziskovanje nasilja in ocenjevanje intervencij, Združeno kraljestvo;
 - Razprava v okviru predavanj za podiplomske module o nasilju nad ženskami; in na temo „spol“ v vključujočem izobraževanju, MT;
 - eno uro na magistrskem seminarju o nacionalizmu, rasizmu in politiki spola na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, SL;
 - Poleg tega je ekipa PT sodelovala na širšem dogodku (imenovanem Mostra UP za vse fakultete) Univerze v Portu ter dosegla širše univerzitetno občinstvo (glej na primer kratek opis dejavnosti https://www.fpce.up.pt/love_fear_power/bystanders/news.html).